

Իրանի հետական համայնքն ունի իր ազգային դղրց-ները. ինյուժն նաև 23 մինազդը: Խասում են գտնվում հետական երեք սրբավայրեր Զերրուի դամբարանը Թույսերքանում, Սարս Փերաւէյի դամբարանը Սոլահանում, իսկ հնագույն դամբարան սրբավայրը Եսրերի և Մորդախայի դամբարանն է, որը գտնվում է Համադան քաղաքում և համարվում է աշխարհում հետաների կարենուագույն սրբավայրերից մեկը: Ըստ Աստվածաշնչի Հին կտակարանի (Եսրերի գիր), Եսրերը Մորդախայի եղբոր դուստրը, Իրանի Արշակունյացի (480 մ.թ.ա.) արքայի կինն է եղել: Նա հորերոր օգնությամբ Տեղեկանալով հետաների ղեն դարասկող Եղեռնի մասին, կարուղում է արքայի միջոցով կասեցնել այդ ողբերգությունը: Գրկության օրը կոչվում է Ֆուրթարին և ազգային կրօնական համակալից տոներից մեկն է: Արքայի մահից հետո Եսրերը և Մորդախայը զայիս են Եւլած վայրը Համադան (որ կառուցված է դամբարանը) և այդքեն անհետանում:

Հետաներն այսօր է Խաղում առաջ տնկում եւ կատարում են իրենց սզգային կրթնական տներն ու ծեռաները, որոնցից ամենակարենուրեց Զատիկն է, որը հայտնի է նաև որդին առանց բրիսոնի հացի (Փափրի) տն։ Այս տնի հիմքում ընկած Սովորս նարգարեի հրամանով Եղիշեոսից իրեաների հեռանալը և պատարգվելը գերորյուսից։

Ինչդեմ յուրաքանչյուր տարի, այս
տարի եւս Խռանի հրեական հա-
յալներ տնեց Զատիկը, որը տես-
ում է 8 օր, խորհրդանշելով Եղիս-
ոսից դրւու զալուց հետո 8 օր ա-
պատճեն նրանց բափառելը:

ԱՅՍՈՐ ԻՐԱՆՈՒՄ ՎՊՐՈՒՄ ԵՆ ԱՎԵԼԻ ՔԱՆ 35 ՀԱԶԱՐ ՀՐԵԱՆԵՐ

Կույրների փոխազդեցորյունը զգալի է: Խրանի հարուս գրականության մեջ փոխազդեցորյան բազում օրինակներ կան: Խրանում աղոյով հետաների տպառույթների և պավանդույթների մեջ խւամի եւ ժիրգմի ազդեցորյան փաստեր են առկա են: Հետաներն Խրանի մշակույրի բոլոր բնագավառներուն գործուն մասնակցորյուն ունեն, ովկ դրվագրժության և բանդապարժության ճյուղերուն նախանենություն են ցուցաբերում: Երազարտ տարիներ հետաներն անդարձ դահուդանել են խրանական երածությունը: Հետաները դահուդանել են նաև արարների արտավաճնեցից առաջ Խրանում տարածված սոսակցական լեզուն, դեռ այսօ

1 սակավարիվ. բայց եւ այնուա-
յան հետաներ, որոնք ժիշտակետու-
ման արամենենին: Գիտորյան ըն-
ակառութ նրանք եւս ավանդ ու-

Են: Զոնիշառողի հաճախարակ նոմ (Իրանի հնագույն համալսարաններից մեկը) դասավանդողներ զգալի մասը իրեաներ էին և մեջտե են կատարել զիսորյան և փյունիքայորյան, բարգմանորյան գործում:

Այսուհետեւ նա ավելացրել է, թի
Իրանի իրեաները իրենց միջև ե
համարեն եւ համարուն են Իրան
ժողովորի անբակտելի մասը և եռ
կողդին են եղել ուրախությունների
ժշտությունների և դժբախտություն

ւայ խոսե՞ն եմ, որ բազմարի
անգամ կրկնել է. «Մենք առանց
նացնում ենք իրեական համայնք՝
հարց սկզբաների հարցից. Ան-
բաժեք եմ համարում իրեատակե-
նակ, որ ես, որպես Իրանի իրեա-
ների Շնորհացուցիչ Իրանի Խո-
մական խորհրդարանում, հայտա-
րում եմ, որ հակառակ արտասահ-
մանում շարածված միտունավո-
ւասկըսնեի, Իրանի իրեական հա-
մայնք այս ասի է, ինչորս ան-
ցյալ տարիներին, ամենայն ազա-
տությանը հետ է իր կրոնական տո-
նիքու ու ծննդությունը».

Իրանի հրեաների ներկայացողությունը է նույն, որ այսօր արդեն 50 տարի է անցել Երկրորդ աշխահամարքի ավարտից, որը 40 մինչ մարդկային կյանք խլեց: Բոլորը զիտեն, թե դա խնդիրի ռասխառական կարգախոսներով սկսվեց: Յափու տրի, այսօր էլ այդ նույն մասհոգիչ լոգունզները խոսի ազգության անվան տակ զնարով ավելի ու ավելի բարձ են հնոյած: Ինչդես կարելի է մի մարդուց, որը անքորդ եռյամբ ժնուով է լցված, սղասել, որ մասհոգիչ հաւելանի տված երեխաների մասին: Էլ ո՞չ մնաց, որ անհանգստանա աշխահի հետուուր մն անկանոնք, ուստի

Ուսաւանի աղաջային
նուստելը օգտակար է
ԱՄ-ի հանար

ԱՄ դեմքարտուղար Ռ. Թիսոնֆըցը
ԱՄ Կոնգրեսի Ենթայացուցիչների
կայափառ արտահին գործերի կոմիտեում
այցածած ունկնդրությունների ժամանակ
այցարարեց. «Ուսասատանի ժողովր-
ավագական վերափոխությունների հաջ-
որյունը կարելուազույն նշանակու-
թյուն ունի Միացյալ Խահանգների հա-
մար. Ուստի եւ Ուսասատանի հետ գոր-
ակցելով ԱՄՆ դեմք է վճռականն-
են գործի. Ուսասատանի հանրակեցի
Մայությունները կարեւոր հաղթանակ
արձան ժողովրագաղության եւ սնտ-
ական բարեփոխման համար. Քայլ
Եր վարարազույն սխալն այն կի-
եր, եթե որուեին, թե ամրող աշխա-
տնեն արված է Խականում այն նոր
սկզբունք: Ուսասատանի ժողովրագա-
կան աղաքային այսօր նորատելու
նիշամեծ ավանդ է Ամերիկայի ա-
ղաքայի համար: Այդ ավանդը Ենդին-
ով մնմ կարող են օգնել, որ մեր եր-
եմնի ամենավանզավոր հակառա-
ռող դամա եւկարածամկեց գործե-
ներ: Եւ կարուն եմ, որ դա կարեւոր
ունենալու ինքնի է», ասաց Ռ. Թիսոնֆը-
զը:

Առաջին. Եալսագահական
Եալսագիեց
բոնադետության
ձանադարի է

ուսաստանի փոխնախագահ Ալեք-
սանդր Ռուզկոյը յի բացառում եւրում
0-15 տարի հետո սահմանադրական
իսպետուրյան վերականգնման հնա-
պահությունը: Նա չորեւարքի օրը
Եներֆախին տված հարցարդույցում
նշգծեց, որ Ուսաստանն այսօր աղ-
ում է զարդարագույր դայմաննե-
նում, եւ այդ դատարկությունը կարելի
լցնել ամեն հինով, այդ թվում նաև
իսպետուրյան զարդարով»: «Ի-
ներ, այն Վատրարագույնը յէ եւ
համգամայն համարատախանում է
ուսաստանի ավանդույթներին», գՏ-
ում է փոխնախագահը: Խոսելով
սահմանադրուրյան նախագահական
իսպետուրյան վերականգնման

ախագօի մասին, Ա Ուուկոյ ետք, որ «այն հեռու է ժողովրդավարությունց, բայց նախազակի բռնադեսուան նախաղարի է բացում»։ Ծինապահան ասաց, որ Եռ սահմանադրությունը դեմք է ընդունեն ոչ թե ուժադիր մարմինները, այլ խորհրդանը, ինչուս ամենունք աշխարհում, այլամբ երաշխիք չի լինի, թե նմանահմանադրության դարձմաններում լինենվի բռնադեսությունը և 37 բարենք»։ Ա Ուուկոյ հայտարարեց, որ մեր ժողովրդավարությունը

« Տողովդապահական հայրենասիրյան կողմնակից է: «Տողովդապահական եւ հայրենասիրության հասկառությունները հակառակով, մենք երբեմն Վերածնի հայրենիք», ընդգծեց

Հրաժարում
հացահատիկի եւ
ձերի բարերից

նաստանք գրեթե խողան հրա-
ել է ղետական խանութերում
զներով հացահատիկի և ծե-
ներերնան կտրններից, որոնք
առ մասքել էին դեռ 1955 թ. և
ել սոցիալիզմի բաժնական
սկարզի խորհրդանիւը: Ինչ-
հաղորդել է «Չորսօր ժի-
րերը». ՕժՀ 27 նահանգնե-
ւու ինքնավար շրջաններում
ուղարձել է ղետական վե-
կողություն և առաջ են ար-

Բացի հացահատիկի և ծերի կրներից, մամանակին Ծինաստանում շշանառորյան մեջ են եղիլու միայն դարենի, այլև լայն սպառման աղբաների մեծամասնորյան տասնյակ բարեր: Խնդյան արձանագրությունը է «Ծունզո միքան», ուկայական տնտեսության ծեսափորման դայնաներում ուսուվ դանց վերջ կրտի:

η πατένασμρετοντή φύγει

stomping

Սառնյան
Արքիայում
ներնուծումները
ավելանում են

Առաջային Կարիքայի վայուսա-
նական վայությունը (կիս-
կան բանքը) եւադարձի և
գնաճառական մեջքներ է՝ ուշ-
ադարձ գալաքարյութը մասից
և նեղմել անվանգործյան աղա-
հովան և սպառազինորյունների
զննան նորաակն:

1 տասնական վիճակի եւ տասնական աճի հեռանկարի զիկուր-վերլուծություն։ Դրա համար, եւրիշ ազգային համախառն ադրբանի աճը 1993 թ. կկազմի մասն 5 տոկոս որպեսուն ։

